

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Oslo 30.09.2019
Deres ref.: 19/2734

Høringsuttalelse om «Endringer i reglene om kursreguleringsfond ved flytting av kollektive livsforsikringsavtaler»

Det vises til Finansdepartementets Høring om endringer i reglene i forsikringsvirksomhetsloven om kursreguleringsfond ved flytting av kollektive livsforsikringsavtaler, sendt på høring 26.06.2019.

I høringsnotatet foreslås det å oppheve den adgang pensjonsleverandørene har i dag til å holde tilbake en andel av kursreguleringsfondet på inntil 2 prosent av premiereserven ved flytting av kollektive livsforsikringsavtaler. Forsikringstakere (arbeidsgivere) som flytter kollektive livsforsikringsavtaler fra én pensjonsleverandør til en annen, skal etter forslaget få med seg kontraktens forholdsmessige andel av kursreguleringsfondet uavkortet som del av flytteverdien.

Forslaget er tenkt å omfatte flytting av både kommunale og private pensjonsordninger, og vil ha betydning bl.a. for en del kommuner som skal flytte sine pensjonsordninger fra KLP til egne pensjonskasser som ledd i vedtatte kommunesammenslåinger fra 1. januar 2020, jf. kommunereformen.

Aktuarkonsulenters forum (AKF) vil her utdype noen problemstillinger knyttet til den foreslåtte endringen.

Hvem endringen vil gjelde for

Vi noterer oss Stortingets ønske om endring/avklaring innen 01.01.2020 og at ønsket er begrunnet i en helt konkret markedssituasjon med sammenslåing av kommuner ved nyttår. For at det ikke skal være tvil om at endringen skal få virkning for forestående flyttingene som er nevnt over, bør virkningstidspunktet være senest 31.12.2019.

Vi vil påpeke at endringen vil gjelde for flytting av alle kollektive tjenstepensjonsordninger med garanti. Ved nyttår vil endringen først og fremst gjelde kommuner som slås sammen i forbindelse med kommunesammenslåinger og som skal ha pensjonskasser, og der kommunens tjenstepensjonsordning skal flyttes ut av KLP. På sikt vil endringen også gjelde ved flytting av offentlig tjenstepensjon mellom KLP og Storebrand, og ved flytting av

hybridpensjon med garanti, samt enkelte flyttinger av privat ytelsesbasert pensjon. Det finnes også noen få situasjoner der flytting skjer fra pensjonskasser uten at pensjonskassen går til opphør.

Vi vil kommentere at forslag til endringer i forsikringsvirksomhetsloven i utgangspunktet bør inneholde langsiktige vurderinger for alle som blir berørt. Slike vurderinger synes å være noe mangelfulle i denne utredningen.

Hva kursreguleringsfondet er og kundens eierskap

Finanstilsynet sier i sitt høringsnotat blant annet at kursreguleringsfondet tilsvarer summen av urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler og ikke er tilordnet de enkelte kontrakter. Gevinster som oppstår gjennom urealiserte gevinster holdes utenfor overskuddsdelingen på kontraktene.

Urealiserte gevinster kan være oppstått etter både kort og lang tid, og på forskjellige verdipapirer. Ideelt sett burde regelverket for tildeling av opparbeidet kursreguleringsfond ved flytting vært utformet slik at det kunne gjenspeile om den aktuelle kunden sine midler har vært med på å bygge opp kursreguleringsfondet. Dagens flyttebestemmelse for kursreguleringsfond bygger imidlertid på en kollektiv tankegang rundt tildelingen.

Dagens regelverk sier at adgangen til tilbakeholdelse av en andel av kursreguleringsfondet er en *kan*-mulighet. Forsikringsselskapet er ikke pålagt å holde igjen noe av kursreguleringsfondet. F.eks. *kan* KLP gi med hele kursreguleringsfondet for kunder som flytter, herunder for kunder som har vært lenge i KLP. Men en *kan* regel er ikke god å forholde seg til for de som skal flytte. Så vidt AKF kjenner til, har denne *kan* regelen til nå blitt anvendt slik at avgivende forsikringsselskap har benyttet seg av maksimal adgang til å holde tilbake en andel av kursreguleringsfondet ved flytting.

For det forsikringsselskapet som blir fraflyttet er forslaget en dårligere løsning enn i dag, men ikke nødvendigvis avgjørende for forsikringsselskapets soliditet, selv om forslaget vil kunne svekke soliditeten noe. I forbindelse med flytting fra KLP hører det også med at opptjent egenkapital ikke følger med ved flytting av en kontrakt, og det som holdes tilbake blir fordelt på gjenværende kunder. Også merverdier i hold-til-forfall-porteføljen holdes tilbake og fordeles etter flytting på et mindre kundekollektiv. Disse to forholdene vil isolert sett gi en bedre soliditet for KLP.

For pensjonskassene som skal få de tilførte midlene vil det å få med seg mer midler gi økt soliditet.

Vi vil nevne at for de kommunene som har valgt å oppløse en pensjonskasse og flytte pensjonskassen til KLP slik at den nye kommunen har sin pensjonsordning der, medfølger kursreguleringsfondet uavkortet.

Hva som skjer med kursreguleringsfondet ved flytting

Etter forsikringsvirksomhetsloven skal kursreguleringsfondet ved flytting tilføres kontraktens tilleggsavsetninger. Dersom tilleggsavsetningene når taket på 12 prosent av premiereserven

etter å ha fått tilført kursreguleringsfond, skal resten overføres til premiefond. Midler i premiefond kan benyttes blant annet til å betale fremtidig premie. Videre kan midler i premiefond som overstiger en viss grense tilbakeføres til foretaket/kommunen.

Ved flytting vil denne reklassifiseringen av kursreguleringsfondet kunne gi økte midler til å betale fremtidig premie med, som i tilfelle vil gå på bekostning av at samlet buffer bestående av tilleggsavsetning og kursreguleringsfond går ned. Dette er forhold som den som flytter må ta med i sin vurdering. Om det holdes tilbake 2 prosent av premiereserven i overført kursreguleringsfond eller ikke, vil effekten bli som nevnt over, bare i forskjellig grad.

Vurdering sammen med forslag til nytt bufferfond

Finanstilsynets har i utkast til høringsnotat «Regelverket for garanterte pensjonsprodukter» av 02.07.2019 som er oversendt Finansdepartementet, foreslått at det opprettes et nytt bufferfond der kursreguleringsfondet inngår. Spørsmålet om å oppheve regelen som gir mulighet for tilbakeholdelse av kursreguleringsfond ved flytting på 2 prosent av premiereserven kunne med fordel vært behandlet i sammenheng med forslaget fra Finanstilsynet, dersom sistnevnte blir sendt på høring.

Vi ser likevel ikke at en opphevelse av regelen nå vil gripe inn i, eller virke kompliserende for, senere behandling og mulig realisering av forslagene fra Finanstilsynet.

Vi vil i den sammenhengen påpeke at en endring av muligheten for å holde tilbake 2 prosent av kursreguleringsfondet ved flytting til at ikke noe kan holdes tilbake, ikke er noen strukturell endring av dagens regelverk.

Med hilsen
for Aktuarkonsulenters forum

Sissel Rødevand
leder